

Grundrechte

11

...schenwürde, Grundrechtsbindung der staatlichen C

Die Würde des Menschen ist unantastbar. Sie zu
sitzen ist Verpflichtung aller staatlichen Gewalt.

Das Deutsche Volk bekennt sich
äußerlichen Menschenrechten an
meinschaft, des Friedens und der G
) Die nachfolgenden Grundrechte bind
ende Gewalt und Rechtsprechung als unmittel

Menselijke waardigheid is
onschendbaar

Het is de plicht van alle staatsmacht
om hen te beschermen

- Hammurabi's Wetboek van Babylon uit ca. 1750 v. C., zijn wetten geschreven (of in steen gehouwen)
- Mensen moeten wettelijk worden beschermd;
- Een heerser is beperkt door de wet zodat hij zijn onderdanen niet naar willekeur kan behandelen;
- Vrouwen, kinderen, buitenlanders en andere groepen verdienen speciale bescherming;
- Zelfs slaven mogen niet zomaar mishandeld worden;
- Rechtbanken moeten vrij zijn van corruptie en willekeur.

Immanuel Kant

1724-1804

Dinge sind wertvoll, wenn wir sie brauchen können.

Ein Schuh ist zum Beispiel wertvoll, wenn er passt und man mit ihm gut laufen kann. Wenn der Schuh kaputt ist und niemand mehr in ihm laufen kann, hat er keinen Wert mehr.

*Bei Menschen ist das anders:
Der Mensch hat immer einen Wert.
Auch wenn er krank ist.
Auch wenn er nicht arbeiten kann.*

*Wenn etwas immer einen Wert hat, sagt man:
Es hat eine Würde.
Jeder Mensch ist deshalb wertvoll,
weil er ein Mensch ist.*

HANDVEST VAN DE GRONDRECHTEN VAN DE EUROPESE UNIE

(2000/C 364/01)

HOOFDSTUK I WAARDIGHEID

Artikel 1

Menselijke waardigheid

De menselijke waardigheid is onschendbaar. Zij moet worden geëerbiedigd en beschermd.

Artikel 2

Goedemorgen,

Zojuist heb ik u gebeld en geïnformeerd dat ik geen uitnodiging tot de zitting heb ontvangen. U vertelde mij dat een uitnodiging per gewone post en aangetekend verstuurd wordt. Ik ontvang graag van u het (PostNL)verzendennummer van de verzonden uitnodiging.

Tevens deel ik u mede, zoals telefonisch reeds heeft plaatsgevonden, dat ik wegens ziekte mijn aanwezigheid moet annuleren en dat ik u verzoek de zitting te verplaatsen.

Als laatste verzoek ik u alsnog mij toestemming te geven tot het maken van een geluidsopname. Deze geluidsopname maak ik slechts voor het eigen dossier en wordt niet openbaar gemaakt. Ik zie geen enkele reden waarom dit niet wordt toegestaan en verzoek u uw besluit met gronden te onderbouwen.

Van: Mulderzaken (Hof Arnhem-Leeuwarden) <Mulder.zaken.Hof-ARLE@rechtspraak.nl>

De track & trace die bij de aangetekende brief hoorde is: 3SXETM6645760

Voor wat betreft uw verzoek tot uitstel bericht ik u als volgt: Uw voorstel is voorgelegd aan de raadsheer die uw zaak behandelt. Hij heeft aangegeven dat uw verzoek in eerste instantie is afgewezen. U kunt een spoedtest laten doen op COVID 19 (binnen een half uur uitslag) Als u een positieve test kan overleggen, dan zal uw verzoek om uitstel opnieuw worden behandeld.

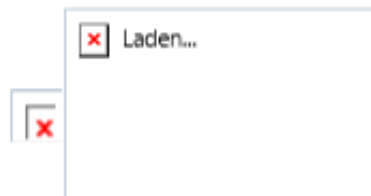
Tenslotte blijft uw verzoek tot het maken van een geluidsopname geweigerd.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

H.A. (Henk) Bos
Administratief medewerker

Muldergriffie
0883611131
www.rechtspraak.nl

Gerechtshof Den Haag

Zitting van 19 juli 2021, 09:30 uur

Zaaknummer 200.294.908/01

Staat/Stichting Viruswaarheid.nl; W.C. Engel; J.S. Pols

Pleitnota mrs. R.W. Veldhuis en M.E.A. Möhring

1 Een complexe belangenafweging

- 1.1 De corona-epidemie in Nederland bevindt zich in een overgangsfase, waarin sprake is van een race tussen de snelheid waarmee wordt gevaccineerd en verspreiding van het virus.¹

Door een toenemende immuniteit als gevolg van vaccinatie en doorgemaakte infecties én door naleving van de nog bestaande maatregelen, is het aantal nieuwe gevallen in de periode van **begin mei tot eind juni sterk afgenomen**.² Deze afname in het aantal nieuwe gevallen leek het mogelijk te maken om – aan de hand van het openingsplan – de afgelopen periode een aanzienlijk deel van de maatregelen ter bestrijding van de corona-epidemie los te laten.

De periode vanaf eind juni heeft echter duidelijk gemaakt hoe grillig de corona-epidemie kan zijn. Ondanks de toenemende immuniteit als gevolg van vaccinatie en doorgemaakte infecties, is de situatie in Nederland razendsnel omgeslagen en is het **aantal besmettingen in korte tijd sterk gestegen**.³

Naast het versoepelen van de maatregelen en gedrag, speelt de opkomst van de **deltavariant** hierbij een grote rol. De deltavariant is fors besmettelijker dan de varianten die eerder in omloop zijn gekomen (volgens de laatste gegevens: 51% besmettelijker). Daarnaast lijkt de deltavariant niet alleen mensen te treffen die niet gevaccineerd zijn, **maar ook mensen die wel deels, maar nog niet volledig, gevaccineerd zijn** – zoals een groot deel van de Nederlandse bevolking. Op dit moment ligt de meest recente R-waarde – ondanks de stijgende vaccinatiegraad – ruim boven

de 2,0.⁴ Dat is de hoogste R-waarde sinds 24 februari 2020.

Het kabinet heeft naar aanleiding van deze snel omgeslagen situatie het OMT om een spoedadvies gevraagd. In dat spoedadvies van 9 juli jl. heeft het OMT erop gewezen dat het toenemende aantal besmettingen, dat ten tijde van het advies nog vooral onder jongeren zichtbaar was, ertoe zal leiden dat ook in toenemende mate verspreiding onder de niet-gevaccineerde bevolking en de kwetsbaren in de samenleving zal plaatsvinden (deze groepen samen bestaan uit ongeveer drie miljoen personen). De belasting van de zorg zal dan eveneens beduidend oplopen, zoals in het Verenigd Koninkrijk al te zien is. Daarbij benadrukt het OMT dat het aantal besmettingen sneller stijgt dan in de eerdere prognoses was voorzien. Het OMT wijst er verder op dat ook voor jongeren zelf de gezondheidsrisico's niet verwaarloosbaar zijn en dat bovendien het risico op het ontstaan van nieuwe virusvarianten toeneemt als het aantal besmettingen toeneemt. Het OMT adviseert dan ook tot het nemen van een aantal maatregelen.⁵

Verenigd Koninkrijk al te zien is. Daarbij benadrukt het OMT dat het aantal besmettingen sneller stijgt dan in de eerdere prognoses was voorzien. Het OMT wijst er verder op dat ook voor jongeren zelf de gezondheidsrisico's niet verwaarloosbaar zijn en dat bovendien het risico op het ontstaan van nieuwe virusvarianten toeneemt als het aantal besmettingen toeneemt. Het OMT adviseert dan ook tot het nemen van een aantal maatregelen.⁵

Het kabinet is vervolgens overgegaan tot het treffen van enkele aanvullende maatregelen.⁶

Met het voorgaande is nogmaals onderstreept dat het kabinet voortdurend kijkt of de maatregelen verder versoepeld kunnen worden, of dat anderzijds aanvullende maatregelen nodig zijn. Het kabinet weegt daarbij – daarover geadviseerd door onder andere het OMT – iedere (mogelijke) versoepeling of (mogelijke) nieuwe maatregel zorgvuldig af aan de hand van de betrokken epidemiologische, maatschappelijke en economische belangen en aan de hand van de drie richtinggevende pijlers (belastbaarheid van de zorg, bescherming kwetsbaren en zicht houden op het virus).

Het voorgaande illustreert verder bij uitstek dat de noodzaak voor het bestaande wettelijke systeem, dat het kabinet de mogelijkheid geeft om snel en flexibel te kunnen acteren, maar dat tegelijkertijd voorziet in democratische waarborgen, nog onverminderd aanwezig is.

Met dit kort geding willen appellanten echter bereiken dat de rechter in één klap alle maatregelen ter bestrijding van de corona-epidemie van tafel veegt én het kabinet de bestaande wettelijke instrumenten om de corona-epidemie te bestrijden uit handen slaat.

Dat is onwenselijk vanuit epidemiologisch perspectief, vanuit het perspectief van de kwetsbaren in de samenleving en vanuit het perspectief van de zorg.

De maatregelen ter bestrijding van de corona-epidemie zijn immers nog steeds nodig.⁸ Op het moment dat de vordering van appellanten zou worden toegewezen, zouden die maatregelen dan ook getroffen moeten worden op basis van noodverordeningen of op basis van noodwetgeving. Daarmee zouden niet alleen de grond- en mensenrechten minder beschermd zijn, maar zouden bovendien minder democratische waarborgen gelden dan nu het geval is.

De rechter in kort geding dient zich terughoudend op te stellen waar het gaat om de vraag welke maatregelen ter bestrijding van de corona-epidemie moeten worden getroffen en of die maatregelen proportioneel en subsidiair zijn. Dit vergt primair immers een politieke afweging. Bovendien heeft de rechter in kort geding alleen bij een **onmiskenbaar onverbindende regeling** de bevoegdheid om de betreffende bepalingen buiten werking te stellen.⁹

Geen sprake van een feitelijke noodtoestand

Volgens appellanten is “door het geheel aan maatregelen” uit de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 sprake van een feitelijke noodtoestand.¹⁰ Het gaat daarmee in dit kort geding dus uitdrukkelijk niet over de afzonderlijke maatregelen die in de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 zijn opgenomen.

Het “geheel aan maatregelen” dat appellanten voor ogen hadden, bestaat inmiddels echter niet meer. Als gevolg van de versoepelingen zijn negen van de drieëntwintig door appellanten bedoelde maatregelen immers komen te vervallen.¹¹ Van de andere veertien maatregelen hebben er twaalf inmiddels een andere inhoud.¹² Er zijn dus slechts twee artikelen ongewijzigd.¹³

Dat en waarom het geheel van de nog resterende maatregelen – in hun huidige vorm – zou resulteren in een feitelijke noodtoestand, is door appellanten op geen enkele manier aannemelijk gemaakt. Alleen al om die reden kan de vordering van appellanten niet op deze grond worden toegewezen.

Met het geheel aan maatregelen uit de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 is bovendien ook geen sprake van een feitelijke noodtoestand.

De grond- en mensenrechten gelden in Nederland onverkort. Bij het nemen van (corona-)maatregelen moet de Staat de grond- en mensenrechten dan ook naleven. Dat doet de Staat ook. Met de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 wordt dus ook

Hooguit worden met de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 grond- en mensenrechten ingeperkt. Appellanten miskennen dat *inperking* van grond- en mensenrechten iets wezenlijks anders is dan *afwijking* van grond- en mensenrechten. De grond- en mensenrechten voorzien namelijk zelf in de mogelijkheid van inperking: inperking is mogelijk als de inperking aan de in de grond- en mensenrechten opgenomen voorwaarden voldoet (legitiem doel, bij wet voorzien, noodzakelijk in een democratische samenleving). Bij een inperking die aan deze voorwaarden voldoet, wordt dus ook niet afgeweken van de grond- en mensenrechten.

De maatregelen uit de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 voldoen aan deze voorwaarden voor inperking van de grond- en mensenrechten, zoals door de Staat in deze procedure reeds uitvoerig is toegelicht.¹⁴ Het gaat om maatregelen die bij wet zijn voorzien (hoofdstuk Va van de Wpg) en die een legitiem doel dienen, nu zij strekken ter bescherming van de openbare veiligheid, de (volks)gezondheid en de rechten van anderen.

De maatregelen uit de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 voldoen aan deze voorwaarden voor inperking van de grond- en mensenrechten, zoals door de Staat in deze procedure reeds uitvoerig is toegelicht.¹⁴ Het gaat om maatregelen die bij wet zijn voorzien (hoofdstuk Va van de Wpg) en die een legitiem doel dienen, nu zij strekken ter bescherming van de openbare veiligheid, de (volks)gezondheid en de rechten van anderen.

Ook zijn deze maatregelen noodzakelijk in een democratische samenleving, en dus ook proportioneel. De Staat heeft daarbij onder meer erop gewezen dat alleen al uit de verschillende OMT-adviezen die bij de besluitvorming zijn betrokken, blijkt dat het geheel aan maatregelen in het belang van de volksgezondheid en de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen noodzakelijk is in een democratische samenleving.¹⁵ In die adviezen is door het OMT steeds benadrukt dat de (bestaande) maatregelen nodig zijn om de epidemie te beheersen en dat er dus geen ruimte bestaat voor verdere versoepelingen.¹⁶ Het is inmiddels vaste jurisprudentie – ook van uw hof – dat de Staat mag vertrouwen op de adviezen van het OMT en zijn beleid daarop in belangrijke mate mag afstemmen.¹⁷

Verder heeft de Staat erop gewezen dat het treffen van een ministeriële regeling op grond van hoofdstuk Va van de Wpg (zoals de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19) met **procedurele waarborgen is** omkleed. Die waarborgen zien onder meer op de betrokkenheid van de Tweede en Eerste Kamer, **het verval van rechtswege na drie maanden** en het bepaalde in art. 58b lid 2 Wpg (een ministeriële regeling kan **alleen** getroffen worden voor zover dat (i) noodzakelijk is gelet op de ernst van de bedreiging van de volksgezondheid, (ii) in overeenstemming is met uitgangspunten van de democratische rechtstaat en (iii) de uitoefening van de grondrechten zo min mogelijk beperkt en evenredig is).

De inzet van dit kort geding is, als gezegd, niet of een bepaalde maatregel uit de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 onmiskenbaar onverbindend is, maar of de Staat tot het geheel aan (nog resterende) maatregelen uit de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 heeft kunnen komen, zonder de noodtoestand af te kondigen. Uit het voorgaande blijkt dat dat zonder meer het geval is.

Grief 6:

Ten onrechte overweegt de voorzieningenrechter, in het bijzonder in rechtsoverweging 3.9, dat het standpunt van Viruswaarheid dat Hoofdstuk V en Va Wpg geen toepassing vinden omdat geen sprake is van een epidemie. Dit standpunt zou haaks staan op het standpunt van de wetgever en de WHO die **COVID-19 bestempelt als een pandemie**. De voorzieningenrechter heeft in dit kader het volgende overwogen:

4 Zoals door de Staat eerder al uiteengezet, is van een epidemie van een infectieziekte wel degelijk sprake, maar is bovenal voor het inzetten van de bevoegdheden op grond van hoofdstuk Va van de Wpg niet van belang of sprake is van een epidemie van een infectieziekte.¹⁸ Hoofdstuk Va van de Wpg is immers van toepassing op de bestrijding van 'de epidemie van covid-19'. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt daarbij uitdrukkelijk dat op het niveau van de formele wet is vastgelegd dat de bevoegdheden uit hoofdstuk Va van de Wpg dienen ter bestrijding van de epidemie van covid-19, dat het toepassingsbereik van hoofdstuk Va van de Wpg daarmee afwijkt van dat van de andere hoofdstukken van de Wpg en dat hoofdstuk Va van de Wpg dus losstaat van de andere hoofdstukken van de Wpg.¹⁹